

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen verotuksen oikaisulautakuntaa koskeviksi muutoksiksi verolainsäädäntöön

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 15/1998 vp verotuksen oikaisulautakuntaa koskeviksi muutoksiksi verolainsäädäntöön. Eduskunnalle on valtiovarainvaliokunta antanut asiasta mietintönsä n:o 11/1998 vp.

Eduskunta edellyttää, että oikaisulautakuntien puheenjohtajuudet ilmoitetaan pääsääntöisesti julkisesti haettavaksi.

Eduskunta edellyttää, että ensi tilassa selvitetään oikaisulautakuntien osalta esittelymenettelyyn mahdollisesti siirtymistä puoltavat ja esittelymenettelyyn siirtymisen vastai-

set seikat ja että asian mahdollisesti edellyttämiin jatkotoimenpiteisiin ryhdytään pikaisesti.

Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa oikaisulautakuntien käsittelyaikojen kehittymistä ja ryhtyy välittömästi tarvittaviin toimenpiteisiin, jos uudistuksen seurauksena on, että oikaisuvaatimusten käsittelyajat uudistuksen tavoitteena olevan nopeamman käsittelyajan sijasta pidentyvät.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

verohallintolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun verohallintolain (1557/1995) 1 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 637/1997,
muutetaan 4 § ja 13 §:n 4 momentti, sellaisena kuin niistä on 4 § osaksi mainitussa laissa 637/1997, sekä
lisätään lakiin uusi 4 a—4 c § seuraavasti:

4 §

Verotuksen oikaisulautakunta ja sen kokoonpano

Jokaisessa verovirastossa on verotuksen oikaisulautakunta. Verotuksen oikaisulautakunta on myös Lounais-Suomen veroviraston Ahvenanmaan verotoimistossa. Oikaisulautakunta voi toimia jaostoihin jakautuneena. Lautakunnan toimikausi on viisi kalenterivuotta.

Verohallitus määrää veroviraston esityksestä yhden tai useamman henkilön toimimaan verotuksen oikaisulautakunnan puheenjohtajana. Lisäksi verohallitus määrää, kuka puheenjohtajista toimii lautakunnan puheenjohtajana ja kuka puheenjohtajista kunkin sijaisena puheenjohtajan ollessa estynyt.

Verotuksen oikaisulautakunnassa on puheenjohtajan lisäksi vähintään neljä ja enintään kuusitoista muuta jäsentä, jotka verohallitus määrää veroviraston esityksestä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen, jonka verohallitus määrää veroviraston esityksestä. Jos lautakunta toimii jaostoihin jakaantuneena, kussakin jaostossa on puheenjohtajan lisäksi neljä jäsentä.

Verotuksen oikaisulautakunnan jäsenistä tulee olla neljäsosan veroviraston, neljäsosan kuntien tai, jos veroviraston toimialueena on koko maa, Suomen Kuntaliiton sekä puolet eri veronmaksajia edustavien järjestöjen ehdottamia henkilöitä, jotka ovat antaneet suostumuksensa tehtävään.

Verotuksen oikaisulautakunnan puheenjohtajan tulee olla hyvin perehtynyt verotukseen. Lautakunnan jäsenen tulee olla perehtynyt verotukseen.

Ahvenanmaan verotoimiston verotuksen oikaisulautakunnan jäsenet määrätään Ahvenanmaalta. Ahvenanmaan oikaisulautakunnasta on soveltuvin osin voimassa, mitä verotuksen oikaisulautakunnasta muualla säädetään.

Jaostosta, sen puheenjohtajasta ja jäsenistä on soveltuvin osin voimassa, mitä verotuksen oikaisulautakunnasta, sen puheenjohtajasta ja jäsenistä säädetään.

4 a §

Päätösvaltaisuus ja menettely verotuksen oikaisulautakunnassa

Verotuksen oikaisulautakunta on päätösvaltainen, kun läsnä on puheenjohtaja ja vähintään puolet lautakunnan muista jäsenistä. Lautakunta tai sen jaosto voi kuitenkin kokoonpanossa, johon kuuluvat puheenjohtaja ja yksi veronmaksajia edustava jäsen, ratkaista asian, jossa määrä voi oikaisuvaatimuksen johdosta muuttua enintään 10 000 markkaa, jos puheenjohtaja ja jäsen ovat ratkaisusta yksimielisiä.

Verotuksen oikaisulautakunnan jaoston käsiteltävä asia on siirrettävä lautakunnan ratkaistavaksi, jos lautakunnan puheenjohtaja taikka asianomaisen jaoston puheenjohtaja tai muu jäsen sitä vaatii.

Verotuksen oikaisulautakunnassa asiat ratkaistaan ilman esittelyä. Lautakunnassa noudatettavaan menettelyyn sovelletaan muuten, mitä 4 b §:ssä, hallintomenettelylaissa (598/1982) ja verotusmenettelystä annetussa laissa (1558/1995) säädetään.

Jos verotuksen oikaisulautakunnan puheenjohtaja tai muu jäsen on ottanut osaa verotuspäätöksen tekemiseen, hän ei saa käsitellä asiaa lautakunnassa. Lautakunnan puheenjohtajan ja muun jäsenen esteellisyydestä on lisäksi voimassa, mitä hallintomenettelylaissa säädetään esteellisyydestä.

4 b §

Läsnäolo-oikeus verotuksen oikaisulautakunnan kokouksessa

Verohallinnon asianomaisilla virkamiehillä ja verotuksen oikaisulautakunnan kutsumalla

asiantuntijalla on oikeus olla läsnä lautakunnan kokouksessa ja siellä ottaa osaa keskusteluun. Veroasiamies, verovelvollinen tai sivulliset eivät saa olla läsnä kokouksessa, jollei hallintomenettelylain 18 ja 19 §:stä muuta johdu.

4 c §

Tarkemmat säännökset verotuksen oikaisulautakunnasta

Asetuksella annetaan tarkemmat säännökset verotuksen oikaisulautakunnasta, sen jaostoista, lautakunnan ja jaostojen jäsenistä sekä menettelystä verotuksen oikaisulautakunnassa.

13 §

Verotusta koskevan toimivallan siirto

Jos veroviraston virka-alueena on koko maa, tässä pykälässä tarkoitetuissa asioissa toimivaltaisena lääninoikeutena on Uudenmaan lääninoikeus. Oikaisuvaatimusmenettelyyn ja muutoksenhakuun sovelletaan, mitä muualla säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Sen estämättä, mitä verohallintolain 15 §:n 3 momentissa (1105/1997) säädetään verotuksen oikaisulautakunnan toimikaudesta, vuoden 1997 lopussa toimiva verotuksen oikaisulautakunta jatkaa tehtävässään 31 päivään joulukuuta 1998. Muilta osin lakia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1999.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Tämän lain mukaan valitun verotuksen oikaisulautakunnan ensimmäinen toimikausi päättyy 31 päivänä joulukuuta 2002.

Oikaisuvaatimus, jota ei ole ratkaistu 1 päivään tammikuuta 1999 mennessä, siirtyy toimivaltaisen verotuksen oikaisulautakunnan käsiteltäväksi.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan verotusmenettelystä 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (1558/1995) 6 §, 7 §:n 1 momentti, 8 §, 10 §:n 3 momentti, 11 §, 14 §:n 1 momentti, 19 ja 20 §, 23 §:n 1 momentti, 26 §:n 1 momentti, 41 §:n 4 momentti, 51 §:n 1 momentti, 54, 59 ja 61 §, 62 §:n 2 momentti, 63 §:n 2 momentti, 64, 66, 67, 69, 73 ja 75 §, 76 §:n 1 ja 4 momentti, 79 §:n 1 momentti, 80, 82 ja 85 §, 88 §:n 4 momentti ja 90 §,

sellaisina kuin niistä ovat 10 §:n 3 momentti laissa 1122/1996, 62 §:n 2 momentti laissa 997/1996 ja 85 § laissa 536/1996, seuraavasti:

6 §

Verotuksen toimittava viranomainen

Verotuksen toimittaa se verovirasto, jonka alueella verovelvollisen kotikunta on.

Yhtymän kotikunnan verovirasto vahvistaa perusteen, jonka mukaan yhtymän tulo ja varat sekä tappio ja velat jaetaan osakkaille.

Jos puolisoilla, joihin sovelletaan puolisoita koskevia tuloverolain säännöksiä, on kotikunta eri verovirastojen alueilla, miehen kotikunnan verovirasto toimittaa myös vaimon verotuksen vaimon kotikunnan tuloveroprosentin mukaan.

Veroviraston katsotaan käsittävän myös toimialueensa verotoimistot ja muut toimitteet.

7 §

Velvollisuus antaa veroilmoitus tai muu ilmoitus

Verovelvollisen, jolla on verovuonna ollut veronalaista tuloa tai varallisuutta, on verotusta varten annettava kehotuksesta veroilmoitus. Velvollinen antamaan veroilmoituksen on myös jokainen muu, jolta verovirasto sitä erityisesti vaatii.

8 §

Veroilmoituksen tai muun ilmoituksen antaminen

Verohallitus määrää, milloin ja mille verovirastolle veroilmoitus tai muu ilmoitus on annettava.

Veroviraston on vaadittaessa annettava todistus veroilmoituksen tai muun ilmoituksen vastaanottamisesta.

Verovirasto voi pyynnöstä pidentää veroilmoituksen tai siihen liitettävien tietojen ja selvitysten taikka muun ilmoituksen antamisaikaa. Päätökseen ei saa hakea muutosta.

10 §

Veroilmoituksessa tai muussa ilmoituksessa annettavat tiedot

Jos veroehdotuksen sisältämät tiedot ovat puutteelliset tai väärät, verovelvollisen on tehtävä tarvittavat muutokset ja lisäykset sekä toimitettava korjattu ehdotus verovirastoon.

11 §

Lisätietojen antaminen

Verovelvollisen on verohallituksen, veroviraston tai muutoksenhakuviranomaisen kehotuksesta annettava veroilmoituksen lisäksi samoin velvoituksin ne täydentävät tiedot ja selvitykset, jotka saattavat olla tarpeen hänen verotuksessaan tai hänen verotustaan koskevaa muutoksenhakua käsiteltäessä.

14 §

Verotarkastus

Verovelvollisen on verohallituksen tai veroviraston kehotuksesta verovuoden aikana tai myöhemmin esitettävä Suomessa tarkastettavaksi kirjanpitoa, muistiinpanonsa samoin kuin kaikki se elinkeinotoimintaan tai

muuhun tulonhankkimistoimintaan liittyvä sekä muu aineisto ja omaisuus, joka saattaa olla tarpeen hänen verotuksessaan tai hänen verotustaan koskevaa muutoksenhakua käsiteltäessä.

19 §

Sivullisen erityinen tiedonantovelvollisuus

Jokaisen on annettava verohallituksen tai veroviraston kehotuksesta nimen, pankkitilin numeron, tilitapahtuman tai muun vastaavan yksilöinnin perusteella tietoja, jotka saattavat olla tarpeen muun verovelvollisen verotusta tai muutoksenhakua koskevan asian käsitte-lyä varten ja jotka selviävät hänen hallus-saan olevista asiakirjoista tai muutoin ovat hänen tiedossaan, jollei hänellä lain mukaan ole oikeutta kieltäytyä todistamasta asiasta. Verotukseen vaikuttavia, taloudellista ase-maa koskevia tietoja ei kuitenkaan saa kiel-täytyä antamasta.

20 §

Viranomaisen erityinen tiedonantovelvollisuus

Valtion ja kunnan viranomaisen sekä muun julkisyhteisön on verohallituksen tai veroviraston pyynnöstä annettava tai esitettävä tarkastettaviksi sellaiset tiedot, jotka saat-tavat olla tarpeen verotusta tai muutoksenha-kua varten ja jotka selviävät viranomaisen tai muun julkisyhteisön hallussa olevista asiakirjoista tai muutoin ovat tämän tiedossa, jos tiedot eivät koske sellaista asiaa, josta lain mukaan ei saa todistaa. Verotukseen vaikuttavia taloudellista asemaa koskevia tietoja ei kuitenkaan saa kieltäytyä antamas-ta.

Valtion viranomaisen on verohallituksen tai veroviraston kehotuksesta annettava vero-tusta varten lausuntoja sekä toimitettava ar-vioita toimialaansa kuuluvissa kysymyksissä.

23 §

Tarkastusoikeus ja uhkasakko

Verohallituksella ja verovirastolla on oi-keus tarkastaa kaikki ne asiakirjat, joista edellä tässä luvussa tarkoitettuja tietoja voi

olla saatavissa.

26 §

Yleiset periaatteet

Verotusta toimittaessaan verovirasto laskee ja maksuunpanee tässä laissa tarkoitettut ve-rot ja maksut sekä tarvittaessa muuttaa vero-tusta.

41 §

Yhteisökoron laskeminen

Veroviraston veroilmoituksen antamiselle myöntämää pidennystä ei oteta huomioon yhteisökorkoa laskettaessa. Yhteisökoroko määrätään täysin markoin siten, että täydet markat ylittävää osuutta ei oteta huomioon.

51 §

Verolippu ja verotustodistus

Kun verovirasto on toimittanut verotuksen, verovelvolliselle lähetetään verolippu ja sel-vitys verotuksen perusteista sekä ohjeet, mi-ten verotukseen voidaan hakea muutosta.

54 §

Verotuksen muuttaminen

Verovirasto voi muuttaa verotusta siten kuin jäljempänä säädetään tai toimittaa vero-tuksen muutoksenhakuviranomaisen päätök-sen perusteella uudelleen ottaen huomioon, mitä 6 luvussa säädetään.

59 §

Jälkiverotuksen ja veronoikaisun kohdistaminen kuolinpesään

Verovelvollisen kuoltua toimitettava jälki-verotus ja veronoikaisu kohdistetaan kuolin-pesään. Jälkiverotus on tällöin toimitettava kahden vuoden kuluessa sen kalenterivuoden

päättymisestä, jona perukirja on annettu verovirastolle.

61 §

Oikaisuviranomaisen

Verotuksen oikaisulautakunta ratkaisee verotusta koskevat oikaisuvaatimukset. Verovirasto voi kuitenkin ratkaista 62 §:n 1 momentissa tarkoitetun henkilön tekemän oikaisuvaatimuksen siltä osin kuin esitetty vaatimus hyväksytään.

62 §

Oikeus muutoksenhakuun

Verotuksen oikaisulautakunta ratkaisee verotusta koskevat oikaisuvaatimukset. Verovirasto voi kuitenkin ratkaista 62 §:n 1 momentissa tarkoitetun henkilön tekemän oikaisuvaatimuksen siltä osin kuin esitetty vaatimus hyväksytään.

63 §

Oikaisuvaatimus verotuksen oikaisulautakunnalle

Oikaisuvaatimus tehdään verotuksen oikaisulautakunnalle siihen verovirastoon, joka on toimittanut tai jonka olisi tullut toimittaa verotus taikka joka on vahvistanut perusteen, jonka mukaan yhtymän tulo ja varat sekä tappio ja velat jaetaan osakkaille. Oikaisuvaatimus on toimitettava määräajassa asianomaiseen verovirastoon.

64 §

Oikaisuvaatimuksen määräaika

Verovelvollisen tai muun muutoksenha-

kuun oikeutetun on tehtävä oikaisuvaatimus viiden vuoden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta. Veroasiamiehen, kunnan, seurakunnan ja kansaneläkelaitoksen on kuitenkin tehtävä oikaisuvaatimus kahdeksan kuukauden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymisestä.

Verotuksen muuttamista koskevasta veroviraston päätöksestä saadaan 1 momentissa säädetyn määräajan estämättä tehdä oikaisuvaatimus 60 päivän kuluessa päivästä, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut päätöksestä tiedon. Päätös voidaan antaa tiedoksi saantitodistusmenettelyä käyttämättä, jolloin se katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi, jollei muuta näytetä. Veroasiamiehen, kunnan, seurakunnan ja kansaneläkelaitoksen määräaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

66 §

Valitus lääninoikeuteen

Verovelvollinen tai muu muutoksenhakuun oikeutettu saa hakea oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen valittamalla muutosta siltä lääninoikeudelta, jonka tuomiopiirissä verovelvollisen tai yhtymän kotikunta 5 §:n mukaan on. Jos puolisoilla, joihin sovelletaan puolisoita koskevia tuloverolain säännöksiä, on kotikunta eri lääninoikeuksien tuomiopiirissä, oikaisulautakunnan päätökseen haetaan muutosta miehen kotikunnan lääninoikeudelta. Jos mikään lääninoikeus ei olisi toimivaltainen käsittelemään valitusta, muutosta haetaan Uudenmaan lääninoikeudelta. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa verovirastoon.

67 §

Valitusajaksi

Verovelvollisen tai muun muutoksenhakuun oikeutetun on tehtävä valitus viiden vuoden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta. Veroasiamiehen, kunnan, seurakunnan ja kansaneläkelaitoksen on kuitenkin tehtävä valitus kahdeksan kuukauden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymisestä. Oikaisuvaatimukseen annettua päätöksestä saadaan tämän määräajan estämättä valittaa 60 päivän

aikana sen päivän jälkeen, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut päätöksestä tiedon. Päätös voidaan antaa tiedoksi saantitodistusmenettelyä käyttämättä, jolloin se katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi, jollei muuta näytetä. Edellä mainittujen viranomaisten valitusaika laskeaan päätöksen tekemisestä.

69 §

Vastine ja vastaselitys

Veroviraston tulee varata verovelvolliselle veroasiamiehen, kunnan, seurakunnan tai kansaneläkelaitoksen tekemästä valituksesta ja veroasiamiehelle verovelvollisen tekemästä valituksesta tilaisuus vastineen ja tarvittaessa vastaselityksen antamiseen. Valituskirjelmä vastineineen ja vastaselityksineen sekä verotuksen perusteena olleet asiakirjat on lähetettävä viipymättä lääninoikeudelle. Asiakirjoihin on liitettävä jäljennös verotuksen oikaisulautakunnan oikaisuvaatimuksen johdosta antamasta päätöksestä. Asiakirjoihin on liitettävä myös veroviraston lausunto valituksesta.

73 §

Muutosperusteen vahvistaminen

Jos oikaisuvaatimukseen tai valitukseen tehdyllä päätöksellä joku on määrätty verovelvolliseksi tai verotusta koskevaa päätöstä on muutettu, on muutoksen tekvän viranomaisen vahvistettava muutoksen peruste. Jäljennös korkeimman hallinto-oikeuden tai lääninoikeuden edellä tarkoitettusta päätöksestä on lähetettävä lääninoikeudelle, verovirastolle ja, jos päätös koskee kunnallisverotusta, kunnalle.

75 §

Seurannaismuutos

Jos verotusta on muutettu toisen verovuoden tai toisen verovelvollisen verotukseen vaikuttavalla tavalla, verovirasto muuttaa myös toisen verovuoden tai toisen verovelvollisen verotusta muutosta vastaavasti (*seurannaismuutos*), jollei muutoksen tekeminen ole erityisestä syystä kohtuutonta. Verovelvolliselle on, jos mahdollista, ennen muutok-

sen tekemistä varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta.

Verovirasto voi muuttaa verovelvollisen verotusta silloinkin, jos verotusta on toisessa valtiossa muutettu Suomen verotukseen vaikuttavalla tavalla.

76 §

Verotuksen muuttaminen muutoksenhaun johdosta

Jos muutoksenhaun johdosta annetun päätöksen perusteella vero on poistettava tai sitä on alennettava, verovirasto muuttaa verotusta ja palauttaa takaisin liikaa maksetun veron korkoseuraamuksineen.

Jos muutoksenhaun johdosta annetun päätöksen perusteella joku on määrättävä verovelvolliseksi tai veroa on korotettava, verovirasto muuttaa verotusta ja perii maksamattoman veron korkoseuraamuksineen.

79 §

Asian siirto

Jos verotusta muutettaessa tai muutoksenhakua käsiteltäessä havaitaan, että verotusta ei ole toimitettu oikeassa verotuspaikassa, viranomaisen on, jos se ei katso voivansa ratkaista asiaa välittömästi, siirrettävä asia sille verovirastolle, jonka olisi pitänyt toimittaa verotus.

80 §

Rajoitetusti verovelvollisen verotuspaikka

Uudenmaan verovirasto toimittaa rajoitetusti verovelvollisen verotuksen.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään:

1) rajoitetusti verovelvollisen verotuksen toimittaa se verovirasto, jonka alueella olevassa kunnassa sijaitsee elinkeinotoimintaa harjoittavan verovelvollisen kiinteä toimipaikka, tai se verovirasto, jonka alueella olevassa kunnassa sijaitsevaa kiinteää omaisuutta rajoitetusti verovelvollinen on omistanut, hallinnut tai luovuttanut;

2) jos rajoitetusti verovelvollinen on omistanut, hallinnut tai luovuttanut kiinteistön tai

sen osan hallintaan oikeuttavia suomalaisen osakeyhtiön tai osuuskunnan osakkeita tai osuuksia, verotuksen toimittaa se verovirasto, jonka alueella osakeyhtiön tai osuuskunnan kotipaikka on;

3) jos tulo on saatu Ahvenanmaan maakunnasta, rajoitetusti verovelvollisen verotuksen toimittaa Lounais-Suomen veroviraston Ahvenanmaan verotoimisto.

82 §

Toimivaltainen verotuksen oikaisulautakunta

Rajoitetusti verovelvollisen verotusta koskeva oikaisuvaatimus tehdään verotuksen oikaisulautakunnalle siihen verovirastoon, jonka alueella 80 §:ssä tarkoitettu kiinteä toimipaikka tai kiinteä omaisuus sijaitsee tai jonka alueella osakeyhtiön tai osuuskunnan kotipaikka on, taikka Uudenmaan tai Lounais-Suomen veroviraston Ahvenanmaan verotoimiston verotuksen oikaisulautakunnalle.

85 §

Ennakkotiedon hakeminen verovirastolta

Verovirasto voi verovelvollisen tai yhtiön kirjallisesta hakemuksesta antaa tuloveroa ja varallisuusveroa koskevan tiedon siitä, kuinka verovirasto tulee hakemuksessa tarkoitettussa asiassa verotusta toimitettaessa menettelemään (*ennakkotieto*).

Ennakkotiedon antaa verotuksen toimittava verovirasto. Ennakkotieto annetaan määräajaksi. Se annetaan kuitenkin enintään verovuodelle, joka päättyy viimeistään ennakkotiedon antamista seuraavan kalenterivuoden aikana. Ennakkotietoa ei anneta, jos asiaa koskeva hakemus on vireillä keskusverolautakunnassa tai keskusverolautakunta on ratkaissut asian.

Hakemuksessa on ilmoitettava yksilöitynä kysymys, josta ennakkotietoa haetaan, ja esitettävä asian ratkaisemiseksi tarvittava selvitys. Hakemus on tehtävä ennen sen ajan päättymistä, jonka kuluessa veroilmoitus on määrätty annettavaksi.

Ennen kuin ennakkotietopäätös annetaan hakijalle tiedoksi, veroviraston on hankittava veroasiamieheltä ilmoitus siitä, käyttääkö hän oikeuttaan hakea muutosta verotukseen,

joka on toimitettu ennakkotiedossa tarkoitetulla tavalla. Ilmoitus on hankittava ja annettava viivytyksettä, ja ilmoituksesta tehdään merkintä ennakkotietopäätökseen.

Veroviraston on verovelvollisen tai yhtiön vaatimuksesta noudatettava ennakkotietoa verotusta toimitettaessa.

Veroviraston ennakkotietoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

88 §

Veronhuojennus

Verovirasto ratkaisee hakemuksen, jos vapautettaviksi pyydetty määrät ovat enintään 300 000 markkaa. Asianomainen ministeriö voi ottaa verohallituksen tai veroviraston käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen. Verohallitus voi ottaa periaatteellisesti tärkeän veroviraston käsiteltävän asian ratkaistavakseen.

90 §

Veronlykkäys

Verovirasto voi erityisistä syistä ja 88 tai 89 §:ssä mainituin edellytyksin hakemuksesta myöntää veron suorittamisen lykkäystä. Verohallitus voi ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Verovirasto ja verohallitus myöntävät lykkäyksen asianomaisen ministeriön määräämin ehdoin. Asianomainen ministeriö voi myös ottaa asian ratkaistavakseen ja määrätä ehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

Tämän pykälän nojalla annettuun päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Jos veroasiamiehen, kunnan, seurakunnan ja kansaneläkelaitoksen oikaisuvaatimuksen ja valituksen määräaika ei ole päätynyt ennen 1 päivää tammikuuta 1999, oikaisuvaatimuksen ja valituksen määräaika päättyy 30 päivänä kesäkuuta 1999.

Laki

kiinteistöverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 20 päivänä heinäkuuta 1992 annetun kiinteistöverolain (654/1992) 16—18 ja 20 §, 21 §:n 1 ja 4 momentti, 22 §, 24 §:n 2 momentti, 26 §:n otsikko, 1 ja 3 momentti ja 28 §,

sellaisina kuin niistä ovat 16—18 ja 20 §, 24 §:n 2 momentti ja 26 §:n 1 momentti laissa 1560/1995, 21 §:n 1 ja 4 momentti sekä 26 §:n 3 momentti laissa 541/1996 ja 22 § laissa 1084/1993 ja mainitussa laissa 1560/1995, seuraavasti:

16 §

Verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuus

Verovelvollisen on kehotuksesta annettava verovirastolle ne tiedot ja selvitykset, jotka saattavat olla tarpeen kiinteistöverotuksen toimittamista tai muutoksenhakua varten. Verovelvollisen velvollisuudesta antaa tietoja verotuksen toimittamista varten on soveltuvin osin voimassa, mitä verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuudesta verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 2 luvussa säädetään.

17 §

Veroviraston tiedonantovelvollisuus

Jos kiinteistö sijaitsee muun kuin sen veroviraston virka-alueella, joka toimittaa verotuksen, kiinteistön sijaintikunnan verovirasto antaa verotuksen toimittavalle verovirastolle verotuksen toimittamista varten tarvittavat tiedot.

18 §

Veroviraston tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Veroviraston oikeudesta saada kiinteistöverotuksen toimittamista varten tietoja sivulliselta ja viranomaiselta sekä oikeudesta tarkastaa niitä on soveltuvin osin voimassa, mitä sivullisen ja viranomaisen tiedonantovelvollisuudesta verotusmenettelystä annetun lain 3 luvussa säädetään.

20 §

Verotuksen toimittaja

Verotuksen toimittaa verovirasto. Verohallitus määrää, miten verotuksen toimittaminen jakautuu eri verovirastojen kesken.

21 §

Ennakkoratkaisu

Verovirasto voi verovelvollisen kirjallisesta hakemuksesta antaa kiinteistöveroa koskevan ennakkoratkaisun. Ennakkoratkaisun antaa verotuksen toimittava verovirasto.

Ennakkoratkaisua koskeva asia on käsiteltävä verovirastossa, lääninoikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa kiireellisenä.

22 §

Verotuksen toimittaminen

Verotusta toimitettaessa verovirasto laskee ja maksuunpanee kiinteistöveron. Verotusta toimitettaessa otetaan huomioon myös ne tiedot ja asiakirjat, jotka ovat veroviraston käytettävissä muun kuin tässä laissa tarkoitetun verotuksen toimittamista varten.

Kiinteistövero määrätään kalenterivuositain täysin markoin siten, että täydet markat ylittävää osuutta ei oteta huomioon. Veroa ei määrätä, jos verovelvollisen veron määrä olisi pienempi kuin 100 markkaa. Kiinteistöverotus päättyy verohallituksen määräämänä aikana, kuitenkin viimeistään kalenterivuoden loppuun mennessä.

24 §

Verolippu ja veroselvitys

Veroviraston on annettava verovelvolliselle selvitys, johon merkitään kiinteistöt, joista verovelvollisen on suoritettava veroa, näiden kiinteistöjen arvot sekä suoritettavan veron määrä. Jos rakennus sijoittuu 12—14 §:ssä tarkoitettuihin luokkiin, myös tämä merkitään selvitykseen.

26 §

Muutoksenhaku veroviraston ja verotuksen oikaisulautakunnan päätökseen

Tämän lain mukaan verovelvollinen tai se, joka on veron suorittamisesta joko julkis- tai yksityisoikeudellisella perusteella vastuussa, samoin kuin kiinteistön sijaintikunnan määräämä veroasiamies tai kiinteistön sijaintikunta saa hakea muutosta verotukseen kirjallisella oikaisuvaatimuksella. Oikaisuvaatimus tehdään verotuksen oikaisulautakunnalle siihen verovirastoon, joka on toimittanut verotuksen tai jonka olisi tullut toimittaa verotus. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen haetaan valittamalla muutosta siltä lääninoikeudelta, jonka tuomiopiirissä asianomainen kiinteistö sijaitsee tai, jos verotus on toimitettu verovelvollisen kotikunnassa, siltä lääninoikeudelta, jonka tuomiopiirissä verovelvollisen kotikunta on. Jos puolisoilla, joihin sovelletaan puolisoita koskevia tuloverolain säännöksiä, on kotikunta eri lääninoikeuksien tuomiopiirissä, oikaisulautakunnan pää-

tökseen haetaan muutosta miehen kotikunnan lääninoikeudelta.

Edellä 21 §:ssä tarkoitettuun ennakkoratkaisuun haetaan valittamalla muutosta siltä lääninoikeudelta, jonka tuomiopiirissä kiinteistö sijaitsee tai, jos verotus toimitetaan verovelvollisen kotikunnassa, siltä lääninoikeudelta, jonka tuomiopiirissä verovelvollisen kotikunta on. Jos puolisoilla, joihin sovelletaan puolisoita koskevia tuloverolain säännöksiä, on kotikunta eri lääninoikeuksien tuomiopiirissä, ennakkoratkaisuun haetaan muutosta miehen kotikunnan lääninoikeudelta. Valitusoikeus on ennakkoratkaisun hakijalla, kiinteistön sijaintikunnan määräämällä veroasiamiehellä ja kiinteistön sijaintikunnalla. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa verovirastoon. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa ennakkoratkaisun tiedoksisaannista. Veroasiamiehen määräaika lasjetaan päätöksen tekemisestä.

28 §

Veronkanto

Kiinteistöveron kanto, perintä ja palauttaminen toimitetaan siten kuin veronkantolaisessa (611/1978) tai sen nojalla säädetään. Kiinteistöveron kantoviranomaisena toimii se verovirasto, joka on maksuunpannut kiinteistöveron.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Laki**perintö- ja lahjaverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 12 päivänä heinäkuuta 1940 annetun perintö- ja lahjaverolain (378/1940) 43 §:n 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1561/1995, sekä
muutetaan 22—24 §, 25 §:n 3 momentti, 28 a, 29 ja 30 §, 31 §:n 1—3 momentti, 32 §, 37 §:n 1 momentti, 38 §, 39 §:n 2 momentti, 39 a §:n 1 ja 3 momentti, 39 b §:n 2 momentti, 42 §:n 2 momentti, 43 §:n 2 ja 6 momentti, 44 §:n 1 momentti, 45, 46 ja 49 §, 50 §:n 1 momentti, 51 §:n 1 momentti, 53 §:n 2 ja 3 momentti, 54 §:n 2 momentti, 55 §:n 1 momentin johdantokappale ja 5 momentti sekä 56 §:n 1 ja 3 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 22—24 §, 25 §:n 3 momentti, 29 ja 30 §, 31 §:n 1—3 momentti, 32 §, 37 §:n 1 momentti, 38 §, 39 §:n 2 momentti, 42 §:n 2 momentti, 43 §:n 2 ja 6 momentti, 45, 46 ja 49 §, 50 §:n 1 momentti, 51 §:n 1 momentti, 53 §:n 2 ja 3 momentti, 54 §:n 2 momentti, 55 §:n 1 momentin johdantokappale ja 5 momentti sekä 56 §:n 1 ja 3 momentti mainitussa laissa 1561/1995, 28 a § laissa 1392/1995 sekä 39 a §:n 1 ja 3 momentti, 39 b §:n 2 momentti ja 44 §:n 1 momentti laissa 540/1996, seuraavasti:

22 §

Perintöverotuksen toimittaa se verovirasto, jonka alueella perinnönjättäjä kuollessaan vakinaisesti asui.

Jos omaisuus siirtyy kahdelle tai useammalle henkilölle siten, että se toisen oikeuden lakattua siirtyy toiselle, myöhemmän saajan verotuksen toimittaa kuitenkin se verovirasto, jonka alueella edellinen saaja asuu tai kuollessaan asui.

23 §

Lahjaverotuksen toimittaa se verovirasto, jonka alueella lahjanantaja asui verovelvollisuuden alkaessa.

24 §

Jos 22 tai 23 §:n säännöksiä ei voida selvittää, perintö- tai lahjaverotuksen toimittaa se verovirasto, jonka alueella veronalainen varallisuus verovelvollisuuden alkaessa suurimmalta osaltaan oli, tai jollei varallisuus ollut Suomessa, se verovirasto, jonka alueella verovelvollinen veroa määrättäessä asuu.

25 §

Verovirasto voi kuolinpesän osakkaan ennen verotuksen toimittamista tekemästä hakemuksesta lykätä perintöverotuksen toimittamisen määräajaksi, kuitenkin enintään vuodeksi perukirjan verovirastolle jättämiselle säädetyn ajan päättymisestä, jos hakemuksen tueksi esitetään painavia syitä. Tällaisena syynä on muun muassa pidettävä perinnönjaon toimittamista pesässä, johon sisältyvän maatilain tai muun yrityksen toimintaa jatketaan kuolinpesän tai sen osakkaiden lukuun, kun kysymyksessä ei ole kuolinpesän kokonaisvaroihin nähden vähäinen varallisuuserä.

28 a §

Maksamistaan 7 a tai 18 a §:ssä tarkoitetuista etuuksista on vakuutusyhtiön tai muun etuuden maksajan ilmoitettava vainajan tai lahjansaajan kotikunnan verovirastolle. Verohallitus antaa tarkemmat määräykset ilmoituksen ajankohdasta, sisällöstä ja tavasta.

29 §

Perukirja on annettava kuukauden kuluessa perunkirjoituksesta asianomaiselle verovirastolle.

Verovirasto voi ilmoittaa käräjäoikeudelle perunkirjoituksen toimittamisen laiminlyönnistä.

30 §

Veroilmoitus on annettava asianomaiselle verovirastolle kolmen kuukauden kuluessa verovelvollisuuden alkamisesta.

31 §

Verovirasto toimittaa perintö- ja lahjaverotuksen. Se myös oikaisee havaitsemansa 40 tai 41 §:ssä tarkoitetun virheen.

Verotus katsotaan toimitetuksi päivänä, jona verovirasto on käsitellyt asian. Verotuksen toimittamispäivän tulee ilmetä verotusasiakirjoista.

Verotusta toimitettaessa voidaan ottaa huomioon myös ne tiedot ja asiakirjat, jotka ovat veroviraston käytettävissä muun kuin tässä laissa tarkoitetun verotuksen toimittamista varten.

32 §

Kuolinpesän osakas, erityisjälkisäädöksen saaja ja eloonjäänyt puoliso, silloinkin kun hän ei ole kuolinpesän osakas, sekä näiden lailliset edustajat, perunkirjoituksen toimittajat ja se, joka on ilmoittanut pesän tai hoitaa sitä, samoin kuin lahjanantaja ja -saaja ovat velvolliset veroviraston tai verohallituksen asianomaisen virkamiehen kehotuksesta antamaan kaikki pesää tai lahjaa koskevat tiedot ja selvitykset sekä esittämään tarkastettaviksi kaikki pesää tai lahjaa koskevat asiakirjat.

37 §

Kun verovirasto on toimitannut verotuksen, on sille, jolle on maksuunpantu perintö- tai lahjaveroa, lähetettävä verolippu ja annettava selvitys verotuksen perusteista sekä ohjeet

siitä, miten verotukseen voidaan hakea muutosta.

38 §

Jos perintöverotuksen toimittamisen jälkeen kuolinpesään ilmaantuu uusia varoja tai velkoja, on perintökaaren 20 luvun 10 §:ssä tarkoitettu täydennys- tai oikaisukirja annettava verovirastolle kuukauden kuluessa sen laatimisesta.

Kun perintöverotus toimitetaan veroilmoituksen nojalla, on uusista varoista ja veloista annettava verovirastolle veroilmoitus kolmen kuukauden kuluessa sen jälkeen, kun niitä on ilmaantunut pesään.

Jos perintö- tai lahjaverotuksen perusteet ovat verotuksen toimittamisen jälkeen muutoin muuttuneet, on se verovelvollinen, jonka perintö- tai lahjaveron määrä nousisi, kolmen kuukauden kuluessa sanotusta syystä tiedon saatuaan velvollinen ilmoittamaan asiasta verovirastolle, jollei joku muu osakas tai lahjansaaja jo ole ilmoittanut asiasta.

39 §

Jos purkavin ehdoin saadun omaisuuden saaja ehdon täytyessä joutuu luovuttamaan omaisuuden viiden vuoden kuluessa siitä, kun hän sen sai, on aikaisemmin maksettu vero palautettava 41 §:ssä säädettyssä järjestyksessä. Verovelvollisen on tehtävä tätä koskeva ilmoitus verovirastolle kuuden kuukauden kuluessa omaisuuden luovuttamisesta.

39 a §

Verovirasto voi kirjallisesta hakemuksesta antaa perintö- tai lahjaveroa koskevan ennakkoratkaisun.

Ennakkoratkaisun antaa se verovirasto, jonka alueella varallisuuden luovuttaja asuu tai jonka alueella perinnönjättäjä kuollessaan vakinaisesti asui. Jollei mainittuja säännöksiä voida soveltaa, ennakkoratkaisun antaa 24 §:ssä tarkoitettu verovirasto.

39 b §

Ennakkoratkaisua koskeva asia on käsitel-

tävä verovirastossa, lääninoikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa kiireellisenä.

42 §

Verovirasto voi kuitenkin ratkaista verovelvollisen tekemän 43 §:ssä tarkoitettun oikaisuvaatimuksen silloin, kun esitetty vaatimus hyväksytään.

43 §

Perintö- ja lahjaverotusta koskeva oikaisuvaatimus tehdään verotuksen oikaisulautakunnalle siihen verovirastoon, joka on toimittanut verotuksen tai jonka olisi tullut toimittaa verotus. Oikaisuvaatimus on toimitettava verovirastoon määräajassa.

Veronoikaisua ja muutoksenhakuviranomaisen uudelleen toimitettavaksi palauttamasta verotusta koskevasta veroviraston päätöksestä saadaan kuitenkin edellä säädetyn määräajan estämättä tehdä oikaisuvaatimus 60 päivän kuluessa päivästä, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut päätöksestä tiedon. Päätös voidaan antaa tiedoksi saantitodistusmenettelyä käyttämättä, jolloin se katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi, jollei muuta näytetä. Veroasiamiehen määräaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

44 §

Edellä 43 §:stä säädetystä poiketen 39 a §:ssä tarkoitettuun ennakkoratkaisuun haetaan valittamalla muutosta siltä lääninoikeudelta, jonka tuomiopiirissä perinnönjättäjä kuollessaan asui tai varallisuuden luovuttaja asuu. Jos mikään lääninoikeus ei olisi toimivaltainen käsittelemään ennakkoratkaisusta tehtävää valitusta, muutosta haetaan Uudenmaan lääninoikeudelta. Valitusoikeus on ennakkoratkaisun hakijalla ja veroasiamiehellä. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa verovirastoon.

45 §

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen verovelvollinen tai veroasiamies saa hakea valittamalla muutosta siltä lääninoikeudelta, jonka tuomiopiirissä perinnönjättäjä kuollessaan tai lahjanantaja lahjaverovelvollisuuden alkaessa asui. Jos mikään lää-

ninoikeus ei olisi toimivaltainen käsittelemään valitusta, muutosta haetaan Uudenmaan lääninoikeudelta. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa verovirastoon.

Verovelvollisen valitusaika on viisi vuotta perintö- tai lahjaverotuksen toimittamisvuotta seuraavan vuoden alusta. Veroasiamiehen valitusaika on kuusi kuukautta verotuksen toimittamispäivästä. Oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä saadaan kuitenkin näiden määräaikojen estämättä valittaa 60 päivän aikana sen päivän jälkeen, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut tiedon päätöksestä. Päätös voidaan antaa tiedoksi saatitodistusmenettelyä käyttämättä, jolloin se katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljettavaksi, jollei muuta näytetä. Veroasiamiehen valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

46 §

Veroviraston tulee varata verovelvolliselle veroasiamiehen tekemästä valituksesta ja veroasiamiehelle verovelvollisen tekemästä valituksesta tilaisuus vastineen ja tarvittaessa vastaselityksen antamiseen. Valituskirjelmä vastineineen ja vastaselityksineen sekä verotuksen perusteena olevat asiakirjat on lähetettävä viipymättä lääninoikeudelle. Asiakirjoihin on liitettävä jäljennös verotuksen oikaisulautakunnan oikaisuvaatimukseen antamasta päätöksestä sekä veroviraston lausunto valituksesta.

49 §

Jos perintö- tai lahjaverotusta koskevassa asiassa, josta on tehty oikaisuvaatimus verotuksen oikaisulautakunnalle tai haettu muutosta lääninoikeudelta, asia joltakin osaltaan on jäänyt tutkimatta tai verotuksessa on sovellettu vääriä perusteita taikka verotus on muutoin toimitettu olennaisesti väärin, voidaan asia kokonaisuudessaankin palauttaa verovirastolle tai verotuksen oikaisulautakunnalle uuden verotuksen toimittamista tai päätöksen tekemistä varten.

50 §

Jos verotusta on muutettu toisen verovelvollisen verotukseen vaikuttavalla tavalla, verovirasto oikaisee veronokaisuin myös tämän verovelvollisen verotusta muutosta vastaavasti (*seurannaismuutos*), jollei oikaisun tekeminen ole erityisestä syystä kohtuutonta.

Seurannaismuutos voidaan tehdä, vaikka veronokaisuun edellytykset puuttuvat.

51 §

Jos viranomainen on oikaisuvaatimukseen tai valitukseen antamallaan päätöksellä määrännyt jonkun verovelvolliseksi tai muuttanut verotusta koskevaa päätöstä, on muutoksen tehneen viranomaisen vahvistettava muutoksen peruste. Jäljennös korkeimman hallinto-oikeuden tai lääninoikeuden edellä tarkoitettusta päätöksestä on lähetettävä lääninoikeudelle ja verovirastolle. Verovirasto oikaisee verotuksen edellä tarkoitettua päätöksen perusteella noudattaen soveltuvin osin, mitä veronokaisuista säädetään.

53 §

Verovirasto ratkaisee hakemuksen, jos poistettavaksi pyydetty määrä on enintään 300 000 markkaa. Asianomainen ministeriö voi ottaa verohallituksen tai veroviraston käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen. Verohallitus voi ottaa periaatteellisesti tärkeän veroviraston käsiteltävän asian ratkaistavakseen.

Jos perintö- tai lahjaveron suorittaminen määräajassa käy verovelvolliselle vaikeaksi, voi verovirasto hakemuksesta myöntää veron suorittamisen lykkäystä. Verohallitus voi erityisistä syistä ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Verovirasto ja verohallitus myöntävät lykkäyksen asianomaisen ministeriön määräämin ehdoin. Asianomainen ministeriö voi niin ikään ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

54 §

Verovirasto ratkaisee hakemuksen, jos poistettavaksi pyydetty määrä on enintään 300 000 markkaa. Asianomainen ministeriö voi ottaa periaatteellisesti tärkeän verohallituksen tai veroviraston käsiteltävän asian ratkaistavakseen. Verohallitus voi ottaa periaatteellisesti tärkeän veroviraston käsiteltävän asian ratkaistavakseen.

55 §

Perintö- tai lahjaverosta jätetään verovelvollisen verovirastolle ennen verotuksen toimittamista tekemästä pyynnöstä osa maksuunpanematta, jos:

Verovelvollisen on tehtävä 4 momentissa tarkoitettua luovutusta koskeva ilmoitus verovirastolle kolmen kuukauden kuluessa omaisuuden luovuttamisesta. Maksuunpanossa noudatetaan soveltuvien osin, mitä 40 §:ssä säädetään.

56 §

Jos maatilasta, muusta yrityksestä tai niiden osasta määrätyn perintö- tai lahjaveron suhteellinen osa koko verosta on 10 000

markkaa tai enemmän ja jos 55 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa mainitut edellytykset ovat olemassa, tämän veron osan maksuaikaa pidennetään verovelvollisen ennen verotuksen toimittamista verovirastolle tekemästä pyynnöstä.

Jos verovelvollinen luovuttaa pääasiallisen osan edellä tarkoitettusta maatilasta, muusta yrityksestä tai sellaisen osasta, verovirasto määrää kaikki vielä tällöin maksamatta olevat maksuerät kannettaviksi seuraavan kantoerän yhteydessä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Helsingissä 16 päivänä kesäkuuta 1998

